

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: P.B., st. přísl. Ukrajina, *zastoupeného ustanoveným zástupcem: Mgr. Jindřich Lechovský, advokát, se sídlem Praha 10, Sevastopolská 378/16*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.12.2016 č.j. OAM-157/LE-LE05-LE24-2016,

t a k t o:

- I. **Žaloba se z a m í t á**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou ze dne 14. 12. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2016, č.j. OAM-157/LE-LE05-LE24-2016, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 12, § 13, §14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*). Žalobce v žalobě požadoval náhradu nákladů.

Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku udělení humanitárního azylu a otázku rozporu rozhodnutí s mezinárodními závazky. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí zabýval otázkou, zda byly v případě žalobce dány důvody udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu, dospěl k názoru, že nikoliv, a tento názor odůvodnil tak, že uvedl: „*Správním orgánem se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany*

a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žadatele v průběhu správního řízení však nevyplynul žádný, zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaný je dospělou, plně právně způsobilou osobou a dle jeho vlastního prohlášení nemá žádné zvláštní potřeby a jeho zdravotní stav je dobrý a nevyžaduje tudíž žádnou specializovanou či ve vlasti nedostupnou péči. Ani existencí rodinných či soukromých vazeb na území ČR, tedy to, že zde pobývá jeho přítelkyně, rovněž s ukrajinským státním občanstvím, nelze v souladu s konstantním názorem Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS) vyjádřeným např. v rozhodnutí č. j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003, či č. j. 1 Azs 5/2001 ze dne 28. 4. 2011 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Správní orgán vzal v úvahu i tvrzení žadatele, že jeho přítelkyně je v důsledku svého zhoršeného zdravotního stavu dlouhodobě praceneschopná a na žadatelovi finančně závislá. Podle informací poskytnutých žadatelem je však fyzicky soběstačná a není tedy zcela ani částečně odkázána na žadatelovu péči. Případná nepřítomnost žadatele z důvodu neudělení mezinárodní ochrany tudíž nepovede ke zhoršení jejího zdravotního stavu ani neohrozí kvalitu jí poskytované péče. V této souvislosti je správní orgán též nucen připomenout, že dle informací poskytnutých žadatelem je jeho přítelkyně provdána za českého státního příslušníka, a byť s manželem nežije, mají manželé podle § 697 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, vzájemnou vyživovací povinnost. Současně dle § 691 odst. 1 občanského zákoníku platí, že manželé mají povinnost navzájem si pomáhat a podporovat se, a to i v případě, že nemají společnou domácnost. Nemoc žadatelovy přítelkyně také nijak nebrání jejímu případnému vycestování společně s žadatelem. Žadatel nesdělil žádnou další skutečnost, že svůj soukromý a popřípadě i rodinný život nemůže společně se svou přítelkyní realizovat na Ukrajině. Jen pro úplnost správní orgán podotýká, že z okolností případu je zřejmé, že žadatelova přítelkyně pobývá na území ČR z titulu rodinného příslušníka, v jejím případě manžela, občana ČR, tedy kvůli umožnění a ochraně společného rodinného života s občanem ČR.“

Výše uvedené posouzení považoval žalobce za křiklavě nesprávné. Žalobce poukazoval na názor Nejvyššího správního soudu týkající se podmínek udělení humanitárního azylu artikulovaný např. v usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 23/2013-18 ze dne 28. 3. 2014, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria,

podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS101/95).“

Ačkoliv tedy rozhodnutí o udělení či neudělení humanitárního azylu podléhá pouze velmi omezenému soudnímu přezkumu, odůvodnění napadeného rozhodnutí výše uvedeným požadavkům nemůže obstát.

Žalobce poukázal na to, že žalovaný uvedl, že nemoc žalobcovy přítelkyně, jejíž samotnou existenci nijak nezpochybnil, nijak nebrání přestěhování žalobcovy přítelkyně na Ukrajinu, aniž by k tomuto závěru disponoval jakýmkoliv podklady. Ve skutečnosti žalobce hodnověrně a hájitelným způsobem uvedl, že jeho přítelkyně je praceneschopná, a proto na něm zcela závislá, a to ze zdravotních důvodů. Aby tedy žalovaný mohl dospět k jakémukoliv závěru o následcích vycestování žalobcovy přítelkyně, musel by mít možnost zdravotní postižení či onemocnění žalobcovy přítelkyně objektivním způsobem posoudit. Je zřejmé, že nikoliv jakkoliv nižší úroveň zdravotních služeb ve třetí zemi může být důvodem pro udělení humanitárního azylu, na druhou stranu bez posouzení úrovně zdravotních služeb a především bez posouzení typu zdravotního postižení posuzované osoby je každý závěr o možnosti vycestování takové osoby bez ohledu na její zdravotní postižení neodůvodněný, a tudíž prima facie nepřezkoumatelný.

Závěr o tom, že žalobce nesdělil žádný důvod toho, proč by společně se svojí přítelkyní nemohl realizovat rodinný život na Ukrajině, je z výše uvedených důvodů účelový. Žalobce ve skutečnosti žalovaného informoval o existenci objektivních, nezanedbatelných zdravotních potíží své přítelkyně, které jsou natolik závažné, že ji zcela diskvalifikují z pracovního života (tedy by např. byly důvodem pro získání invalidního důchodu). Výše uvedené tvrzení s ohledem na obecně známou situaci ukrajinského zdravotnictví, trpícího chronickým nedostatkem léčiv, financí i odborného personálu, je dostatečným podkladem pro potřebu vypořádat se s možností vycestování žalobcovy přítelkyně na Ukrajinu právě ze zdravotních důvodů. V případě, že vycestování žalobcovy přítelkyně na Ukrajinu není s ohledem na nemožnost poskytnutí adekvátních lékařských služeb na Ukrajině možné, je míra zásahu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života nepřehlédnutelná. Jelikož žalovaný dospěl ke svému závěru o možnosti pokračování žalobce a jeho přítelkyně na Ukrajině zcela nepřezkoumatelným způsobem, není možné při posouzení správnosti úvahy žalovaného o nedůvodnosti udělení humanitárního azylu ani základním způsobem přezkoumat úvahu žalovaného, neboť už její základní premisy vycházejí ze zřetelně nesprávných a neúplných závěrů.

Žalovaný popíral oprávněnost námitek uvedených žalobcem proti rozhodnutí a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazovaly, že by žalovaný porušil ustanovení zákona o azylu a správního řádu či zásady správního řízení. Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12 - 14b zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí shrnul skutečnosti tvrzené žalobcem a posoudil je dle příslušných zákonem stanovených kritérií s ohledem na shromážděné podkladové informace, na které žalovaný odkazoval. Důvod k udělení mezinárodní ochrany žalobci v daném případě, žalovaný neshledal a na správnosti rozhodnutí trval.

Z podané žaloby vyplývalo, že žalobce usiloval o legalizaci svého pobytu na území ČR, a to poté co mu bylo uloženo správní a soudní vyhoštění. Žalovaný v této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, ve kterém se uvádí: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodnění strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy žalobce žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje“*. Navíc žalobcova žádost o mezinárodní ochranu působila účelově v kontextu se skutečností, že ji podal v situaci, kdy bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a soudní vyhoštění. Podání žádosti o mezinárodní ochranu je za obdobné situace v praxi v naprosté většině případů účelové, neboť pro žalobce představuje způsob, jak se vyhoštění minimálně dočasně vyhnout, ostatně žalovaný odkazuje i na poznatek z rozsudku NSS ze dne 4. 2. 2010, č. j. Azs 44/2009-30. Žalobce si navíc počínal málo odpovědně, když z jeho příběhu vyplývalo, že přicestoval na území ČR s pasem, o který přišel, neboť jej dal „ukrajinským klientům“ a v roce 2011 používal falešný slovenský občanský průkaz na jinou totožnost, a proto mu byl uložen trest vyhoštění. Při podání žádosti o mezinárodní ochranu nyní ani nemůže prokázat vlastní totožnost odpovídajícími doklady, a proto prokazoval svoji totožnost na základě čestného prohlášení.

Žalobce si přesto přál v ČR zůstat a pracovat. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl i vztah k vdané přítelkyni N. B., nar. ... (státní přísl. Ukrajina, provdána za občana ČR), kterou žalobce hodlal finančně podporovat, neboť jmenovaná osoba byla podle tvrzení žalobce nemocná a práce neschopná. Z ústní informace žalobce dospěl žalovaný k závěru, že aktuální zdravotní stav omezuje tuto přítelkyni ve finanční, nikoliv ve fyzické soběstačnosti. Míra nezbytné péče žalobce o přítelkyni N.B. není tedy v současné době natolik vysoká, aby bylo možno hovořit o situaci hodné zvláštního zřetele. Zejména bylo nutné rovněž připomenout, že N.B. je v ČR vdaná za občana České republiky. Podle občanského zákoníku, nemají-li manželé rodinnou domácnost, nese každý z nich náklady své domácnosti; to je nezbavuje povinnosti navzájem si pomáhat a podporovat se (§ 691 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku) a manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost v rozsahu, který oběma zajišťuje stejnou hmotnou a kulturní úroveň (§ 697 odst. 1 občanského zákoníku). Z uvedené citace zákona je zřejmé, že N.B. se může obrátit na svého manžela o pomoc k řešení její složité hmotné situace a popřípadě i na řádný soud v České

republiky s žalobním návrhem. Na základě shora uvedeného konstatoval žalovaný, že paní N.B. není závislá na žalobci, pokud jde o fyzickou soběstačnost v péči a pokud jde o finanční problémy, tyto může řešit s pomocí svého manžela anebo se může obrátit s žalobou na řádný soud, nicméně lze předpokládat, že paní N.B. může mít nemocenské dávky anebo vlastní příjem či jinou formu pomoci v hmotné nouzi.

Žalovaný se takto vypořádal i s rodinnými vazbami žalobce, především s jeho vztahem k jeho současné přítelkyni. Žalobce v průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu prohlásil, že jeho zdravotní stav je zcela v pořádku a že nemá žádné zvláštní potřeby a omezení. V napadeném rozhodnutí se proto žalovaný ve svých úvahách zabýval všemi těmito důvody a okolnostmi, které žalobce sdělil. Žalovaný pouze tímto zdůrazňoval, že ani pevné rodinné vazby nejsou důvodem, který by sám o sobě bylo možné podřadit pod důvody hodné zvláštního zřetele, aby žalobci mohl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu nemá žalobce právní nárok a záleží především na volné úvaze žalovaného, tedy na jeho správním uvážení jako správního orgánu.

Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotýkal, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení nijak výslovně nedomáhal a připomněl, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyly shledány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl skutečnosti, na základě kterých by mu mohla být určitá forma mezinárodní ochrany udělena. Udělení azylu z humanitárních důvodů je institutem zcela výjimečným. Partnerský vztah žalobce s uvedenou osobou shora, nepředstavoval případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech a tento nesplňoval podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Žalovaný trval na tom, že rozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a dodržel všechny procesní předpisy a vydané rozhodnutí bylo zákonné. Žalobce se pouze snažil o legalizaci pobytu a nebyly u něho dány relevantní azylové důvody. Žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl, popř. pro poměrně strohé odůvodnění skutkových i právních důvodů odmítl.

Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, ve které uvedl, že žalovaný nesouhlasil s žalobním bodem spočívajícím v námitce nesprávného vyhodnocení eventuálního nepřijatelného zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, k čemuž uvedl: *„Žalobce si přesto přeje v ČR zůstat a pracovat. Jako důvod žádosti o MO uvádí i vztah k vdané přítelkyni N.B., nar. ... (státní přísl. Ukrajina, provdána za občana ČR), kterou žalobce hodlá finančně podporovat, neboť jmenovaná osoba je podle tvrzení žalobce nemocná a práce neschopná. Z ústní informace žalobce dospěl žalovaný k závěru, že aktuální zdravotní stav omezuje tuto přítelkyni ve finanční, nikoliv ve fyzické soběstačnosti. Míra nezbytné péče žalobce o přítelkyni N.B. není tedy v současné době natolik vysoká, aby bylo možno hovořit o situaci hodné zvláštního zřetele. Zejména je nutné rovněž připomenout, že N.B. je v ČR vdaná za občana České republiky. Podle občanského zákoníku, nemají-li*

manželé rodinnou domácnost, nese každý z nich náklady své domácnosti; to je nezbavuje povinnosti navzájem si pomáhat a podporovat se § 691 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku) a manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost v rozsahu, který oběma zajišťuje stejnou hmotnou a kulturní úroveň § 697 odst. 1 občanského zákoníku). Z uvedené citace zákona je zřejmé, že N.B. se může obrátit na svého manžela o pomoc k řešení její složité hmotné situace a popřípadě i na řádný soud v České republice s žalobním návrhem. Na základě shora uvedeného konstatuje žalovaný, že paní N.B. není závislá na žalobci, pokud jde o fyzickou soběstačnost v péči a pokud jde o finanční problémy, tyto může řešit s pomoci svého manžela anebo se může obrátit s žalobou na řádný soud, nicméně lze předpokládat, že paní N.B. může mít nemocenské dávky anebo vlastní příjem či jinou formu pomoci v hmotné nouzi. Žalovaný se takto vypořádal i s rodinnými vazbami žalobce, především s jeho vztahem k jeho současné přítelkyni. Žalobce v průběhu řízení o žádosti o MO prohlásil, že jeho zdravotní stav je zcela v pořádku a že nemá žádné zvláštní potřeby a omezení. V napadeném rozhodnutí se proto žalovaný ve svých úvahách zabýval všemi těmito důvody a okolnostmi, které žalobce sdělil. Žalovaný pouze tímto zdůrazňuje, že ani pevné rodinné vazby nejsou důvodem, který by sám o sobě bylo možné podřadit pod důvody hodné zvláštního zřetele, aby žalobci mohl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu nemá žalobce právní nárok a záleží především na volné úvaze žalovaného, tedy na jeho správním uvážení jako správního orgánu.“

Žalovaný se tedy nijak nevypořádal s podstatou žalobní námitky, a to zcela nesprávnými úvahami žalovaného o možnosti realizace rodinného života žalobce na Ukrajině, kam prý jeho partnerka může navzdory svému zdravotnímu omezení vycestovat. Ačkoliv žalobce v žádném případě netvrdil, že si on nebo kdokoliv jiný mohl udělení humanitárního azylu nárokovat, nelze v žádném případě souhlasit s tím, že žalovaný mohl posouzení možnosti humanitárního azylu odůvodnit libovolně. Žalobce zdůrazňoval, že se svojí žalobou nedomáhal přehodnocení posouzení neudělení mezinárodní ochrany, nýbrž pouze konstatoval to, že úsudek obsažený v napadeném rozhodnutí týkající se důvodů, pro které nelze v tomto konkrétním případě k udělení humanitárního azylu přistoupit, je prima facie nesprávný, neodůvodněný a šlo tak o pouhý projev svévole, nikoliv naplnění možnosti správního uvážení. Žalobce k tomu opětovně připomněl část usnesení Nejvyššího správního soudu obsáhleji citovaného již v doplnění žaloby čj. 5 Azs 23/2013-18 ze dne 28. 3. 2014.

Právě elementární zásady zjišťování skutkového stavu a hodnocení skutkových zjištění nebyly žalovaným absolutně respektovány. Žalovaný uvedl, že mimo jiné nelze uvažovat o humanitárním azylu z toho důvodu, že žalobce může rodinný život realizovat i prostřednictvím vystěhování na Ukrajinu, a to spolu se svojí partnerkou. S ohledem na partnerčino zdravotní omezení neumožňující jí mimo jiné jakoukoliv výdělečnou činnost byla taková úvaha bez bližších argumentů naprosto neudržitelná. Žalobce se proto v žádném případě po soudu nedomáhal „udělení“ humanitárního azylu nebo konstatování, že na takovou formu mezinárodní ochrany měl právo, nýbrž pouze zhodnocení nepřijatelnosti úvahy žalovaného, která zjevně vykročila z rámce logického hodnocení skutkových zjištění a vyvozování podložených závěrů. Žalobce měl tedy za to, že žalovaný byl povinen buď

vyhodnotit, že vycestování žalobce bez jeho partnerky není samo o sobě důvodem pro neudělení mezinárodního azylu, a tuto úvahu smysluplně odůvodnit, nebo svůj závěr o možnosti vycestování partnerky žalobce opřít alespoň o základní skutková zjištění a důkazy. Jelikož tak žalovaná neučinila, zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností, pro niž nemůže obstát.

Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s. ř. s.“*) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání. Žalovaný a žalobce se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání vyjádřili, a to tak, že žalobce i žalovaný souhlasili s rozhodnutím věci bez jednání.

Dle § 12 zákona o azylu: „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

Dle § 14 zákona o azylu: „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 26. 10. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice. V žádosti uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože na Ukrajině nemá žádné rodinné vazby a nebyl tam již 10 let. Dále uvedl, že v České republice má přítelkyni, u níž bydlí a která je dlouhodobě nemocná, praceneschopná a on ji finančně podporuje. Dle jeho slov spolu žijí na stejné adrese již déle než šest let a zdravotní stav žalobcovy přítelkyně může doložit lékařskými zprávami. Dne 1. 11. 2016 v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že je ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání a že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy se nijak neangažoval, nebyl členem žádné strany ani organizace a že jej politika nezajímá. Za důvody své žádosti o mezinárodní ochranu označil to, že do České republiky přijel za lepším životem, ale bohužel mu to nevyšlo. Dodal, že je zde již dlouho, na Ukrajině nic nemá a už ani ty lidi nechápe. K důvodům žádosti ještě doplnil, že zde má přítelkyni, která je nemocná, je v pracovní neschopnosti, nemůže se uživit a je na něm závislá. Na otázku, proč odjel z Ukrajiny, odpověděl, že jel prostě za lepším životem; na Ukrajině nebyla práce a on chtěl

zde normálně pracovat a žít normální život. Více k důvodům odjezdu z vlasti uvést nechtěl a prohlásil, že jiný důvod k odjezdu z vlasti neměl. Dále doplnil, že jeho přítelkyně se jmenuje N.B., narozena pravděpodobně ..., ukrajinského státního občanství, ale provdala se za občana České republiky, takže má české příjmení. Dodal, že je vdaná, ale s manželem nežije. Uvedl, že přítelkyně je nemocná a vypověděl, že má problémy s páteří a kyčlí, nervové problémy a vysoký tlak. Žalobce, dle svých slov, těm lékařským věcem nerozumí, ale přítelkyně se s tím léčí, nemůže dlouho stát, dlouho chodit, takže nemůže vůbec pracovat. Na otázku zda je na Ukrajině něco, čeho by se v případě návratu obával, odpověděl, že o ničem neví, a potvrdil, že uvedl všechny důvody, kvůli nimž opustil vlast a požádal o mezinárodní ochranu. Dále dodal, že by prostě chtěl ten azyl, bez problémů by si našel práci, nemá problém s jazykem, má zde spoustu známých a rád by tu zůstal. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je snaha o legalizaci pobytu a možnost pracovat v České republice a pobývat zde společně se svojí přítelkyní, kterou chce finančně podporovat, protože je dlouhodobě nemocná a práceneschopná. Zmínil také, že na Ukrajině nic nemá a že tam není práce.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z jeho výpovědi a vyjádření a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Jmenovitě vycházel ze zprávy Úřadu vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 3. 3. 2016, ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky, Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině ze září 2015, ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 13. 4. 2016, z výroční zprávy organizace Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016, z výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016, z informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, Bezpečnostní a politická situace na Ukrajině s přihlédnutím ke konfliktu na východě země ze dne 9. 9. 2016, ze zprávy České tiskové kanceláře ze dne 26. 9. 2016 a z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, čj. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016, čj. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014 a čj. 115045/2015-LPTP ze dne 9. 10. 2015.

Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku udělení humanitárního azylu a tím zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Ačkoli rozhodnutí o udělení či neudělení humanitárního azylu podléhá pouze velmi omezenému soudnímu přezkumu, odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže obstát. Aby žalovaný mohl dospět k jakémukoliv závěru o následcích vycestování žalobcovy přítelkyně, musel by mít možnost zdravotní postižení či onemocnění žalobcovy přítelkyně objektivním způsobem posoudit. Je zřejmé, že nikoliv jakkoliv nižší úroveň zdravotních služeb ve třetí zemi může být důvodem pro udělení humanitárního azylu, na druhou stranu bez posouzení úrovně zdravotních služeb a především bez posouzení typu zdravotního postižení posuzované osoby je každý závěr o možnosti vycestování takové osoby bez ohledu na její zdravotní postižení neodůvodněný, a tudíž prima facie nepřezkoumatelný.

Soud k této námitce uvádí následující. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. K udělení azylu z humanitárních důvodů se rovněž opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 36/2005 - 48, v němž je uvedeno, že: „*Správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb.) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces*“. Žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud takový závěr považuje v plném rozsahu za přezkoumatelný a partnerský vztah žalobce s jeho přítelkyní nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele.

Žalovaný se i podrobněji zabýval vztahem žalobce a jeho přítelkyně, která je nemocná, přičemž odkázal na relevantní judikaturu NSS (viz např. rozsudek čj. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003, nebo čj. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011), podle níž existenci rodinných vazeb nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Správní orgán při posouzení žádosti vzal v úvahu zdravotní stav žalobcovy přítelkyně a také správně poukázal na to, že paní N.B. je provdána na občana České republiky a byt s manželem nežije, mají k sobě manželé dle § 697 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník vzájemnou vyživovací povinnost. Současně platí, že i v případě, že manželé nemají společnou domácnost, mají povinnost si navzájem pomáhat a podporovat se. V průběhu správního řízení dle tvrzení žalobce vyšlo najevo, že jeho přítelkyně je sice v důsledku svého zhoršeného zdravotního stavu dlouhodobě práceneschopná a na žalobci finančně závislá, ale dle informací poskytnutých žalobcem je však fyzicky soběstačná a není tedy zcela ani částečně odkázána na žalobcovu péči. Proto soud uvádí, že správní orgán nebyl povinen více zkoumat zdravotní stav žalobcovy přítelkyně a otázku přípustnosti humanitárního azylu posoudil správně. Žalobce v průběhu správního řízení nenamítal nic, čeho by se obával v případě návratu na Ukrajinu, o tamním zdravotnictví se vůbec nezminil, ani v průběhu správního řízení neuvedl nic, co by nasvědčovalo tomu, že zdravotnictví na Ukrajině je nedostatečné, proto soud nepovažuje za nutné, aby se tím správní orgán zabýval. Soud má za to, že žalovaný měl v případě žalobce dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, v rámci správního uvážení nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Dle názoru soudu je nepochybné, že žalobce si podanou žádostí o mezinárodní ochranu chtěl zajistit legalizaci svého pobytu pro svůj další život. K takovému účelu však nelze zneužívat azylové procedury, která je určena pro případy pronásledování z taxativně vymezených důvodů, což v případě žalobce nebylo prokázáno ani tvrzeno. Žalobcem vyslovené přání žít v ČR se svou přítelkyní, o níž se musí starat z důvodu její nemoci, rovněž

nespadá do taxativního výčtu důvodů pro udělení azylu. Pokud jde o okamžik podání žádosti o mezinárodní ochranu, žalobce tak učinil až poté, co byl zajištěn za účelem správního vyhoštění. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu čj. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a čj. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, v nichž se uvádí, že: „... o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku NSS čj. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005 je uvedeno, že: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepocíťoval natolik palčivě.“ Soudu pak nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu. V tomto směru soud přiměřeně odkazuje i na rozsudek NSS čj. 7 Azs 187/2004 ze dne 24. 2. 2005, který m. j. uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“ Soud poznamenává, že žalovaný existenci žalobcových vazeb k jeho přítelkyni nezpochybnil. V průběhu řízení před žalovaným však nevyvstaly takové skutečnosti, které by nasvědčovaly „výjimečnosti“ žalobcovy situace, ani případ vhodný zvláštního zřetele, proto soud v plném rozsahu souhlasí s odůvodněním žalovaného a označuje ho za plně přezkoumatelné. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu, se soud ztotožňuje a shora uvedenou námitku nepovažuje za důvodnou.

K otázce zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života soud uvádí, že přípustnou míru zásahu do práva žalobce na soukromý a rodinný život na území ČR tak nebylo na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, soud proto námitku nepovažuje za důvodnou.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : *Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).*

V Plzni dne 28. února 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová